

EMILI BAR

savršena laž

Prevela Milica Maletić

alnari
PUBLISHING

Beograd, 2010.

ZAHVALNICE

Hvala Samanti Lojd za izuzetan istraživački put, kao i osoblju kafea „Nero“ jer su me snabdevali kafom dok sam pisala knjigu. Neizmerno se zahvaljujem Leonardu Koenu jer me je nadahnuo i zato što mi se nasmešio na Vejbridžu. Zahvaljujem svim učiteljima i vaspitačima koji zabavljaju moju decu, pa ih čak i uče raznim stvarima dok ja radim.

Svima u „Hedlajnu“ od srca zahvaljujem na nepogrešivoj podršci i na tome što su najdivniji izdavači, a takođe i Džoniju Geleru bez koga bih bila izgubljena.

A kao i uvek, zahvaljujem na svemu Džejmsu, Gejbu, Sebu i Loti, a naročito zbog toga što mi odvlače pažnju od stvarnog života.

Za Džejmsa, Gejba, Seba i Loti

PRVI DEO

PRVO POGLAVLJE

JUN 2008. GODINE

Malo pre nego što sam bila primorana da napustim svoj tobožnji život, moja najbolja prijateljica pričala mi je o svom subotnjem izlasku. Odvezli smo se na plažu u Elajzinim novim električnim kolima, ja skvrčena na zadnjem sedištu sa dvema devojkicama, dok je Set donekle komforno sedeo na prednjem suvozačkom sedištu. Elajza je sporo vozila, potpuno usredsređena, usporavajući svaki put kada prolazi pored nekog pešaka. Bila je ubeđena da će nekoga pregaziti, jer je taj neko neće čuti da nailazi i zakoračiće na put.

Tišina kola me je takođe uznemiravala, ali barem nisu trošila mnogo benzina.

„Zar nije sjajan?“, Elajza je uzviknula kada smo iz Falmuta bezbedno izašli na put ka severnoj obali, izbegavši na neko vreme opasnosti nepretnih pešaka. „Svaki čas samo čekam da poletimo.“

„Da li je to raketa?“, šapnula mi je Klara. Stisnula mi je šaku. „Da li je to magija?“

„Nije raketa“, rekla sam oklevajući, „ali *pomalo* jeste magija.“ Razmišljala sam da dodam predavanje o okolini, ali dan je bio divan i ja u suštini nisam imala volje da zamaram devojčice poražavajućom istinom o svetu koji će naslediti.

Kod Čapel Porta more se prilično povuklo, a pesak je bio istačkan grupicama ljudi. Pogledala sam unaokolo. Bila je to savršena uvala, oivičena stenama. Gladak i pomalo vlažan pesak pružio se pred nama,

iako je delovalo da je miljama daleko. Voda je izgledala kao udaljena linija, blistavobela na jutarnjem suncu. Ovde sam srećna. Bezbedna i srećna. Danas na ovoj plaži imam sve što mi je na svetu potrebno. Naslonila sam se na šake, ispružila lice ka suncu i divila se čudu.

Jedva da je bilo ijednog talasa: površina vode je bila ravna, vazduh nepomičan. Osećala sam se kao da smo za trenutak zamrznuti u vremenu. Kasnije bih se osvrnula na taj trenutak i poževela da sam mogla da ga produžim, da ostanem u njemu, da ga negde sačuvam: vreme kada smo svi bili zajedno, kada smo svi bili bezbedni.

Setovi otisci stopala su se pravolinijski pružali od ćebeta na kome smo Elajza i ja sedele sve do same ivice vode. Njegove sandale bile su na našem ćebetu; bile su to razgažene crne „rif“ sandale, tako da je oblik njegovog stopala ostao ukalupljen u plastiku. Zamislila sam kako talasi zapljuskuju njegova bosa stopala. Pravio je žabice na nepokretnom okeanu ostavljajući male koncentrične krugove koji su se razlegali po vodi.

Na plaži je bilo nekoliko dasaka za surfovanje, beskorisnih u ovakvom mirnom danu. Devojčice su se igrale u blizini, pokušavajući da naprave stoj na rukama na skorelom pesku, padajući u stranu i kikoćući se. Bile su minijaturne verzije njihove majke, sa tamnom kosom, krupnim očima, glatke i blede puti. Starija, Imodžen, imala je dugu zamršenu kosu koja joj je dosezala do polovine leđa. Vukla se po pesku kada je dopola napravila stoj na rukama. Klara je imala kratku bob frizuru, baš kao i Elajza, zbog odbojnosti prema četkama za kosu. Klara je preko kupaćeg kostima nosila letnju haljinu, a Imodžen ljubičasti šortsić.

Otrgla sam pogled od njihove nevinosti i osvrnula se ka Elajzi.

„Dakle“, rekla sam. „Izvoli. Da čujem.“ Set je otrčao da baca kamenčiće u more kada je shvatio da se Elajza upušta u priču o svojoj najnovijoj vezi.

„Ne moram da znam za te stvari“, rekao je ispruživši ruke i ostavio nas da pričamo.

Ona je ispružila noge i počela da se igra ivicom kariranog ćebeta.

„To je priča za anale“, rekla je. Izvila je uglave svojih usana. „Verovatno klasična. U redu. Lepo je počelo. Upoznali smo se u 'Tostu'. To mesto je strava, ali puno prokletih studenata, uvek je glasna muzika, a ljudi ispijaju blago obojena kratka pića koja ne bih znala ni kako da naručim. I tako sam ga spazila istog trena, jer on je čovek u četrdesetim

– možda čak i pedesetim, ne znam – sedeo je u uglu zureći u prazno, cevčeći kriglu piva i ignorišući sve ekstravagantno obučene mladiće i devojke. Pomislila sam da treba da predložim 'Čejn Loker'. „Čejn Loker“ je tradicionalni bar omiljen Setu i svakom muškarcu koji voli da popije kriglu dobrog svetlog piva.

„A izgled?“

„Lepo izgleda. Seda kosa. Poduža, ali iznad ramena, zalizana unazad na onaj profesorski način. Poput Džulijana Barnsa. Lepa jakna.“ Pogledala sam je. Čkiljala je na suncu, izbegavajući moje oči. Čekala sam ono „ali“. „I tako“, nastavila je. „Naručio mi je piće, čašu vina. Potom smo seli i počeli da ćaskamo. S jedne strane trudila sam se da ne ustuknem od straha pri pomisli da sam u društvu nekoga ko izgleda manje-više privlačno, a sa druge, da se ne zaletim sa planovima kada bi mogao da upozna devojčice.“

„Čak i tako star?“

„Čak i tako. Brzo smo obavili onu neprijatnu stvar upoznavanja. Pomislila bi da sada s tim više nemam problema, ali to ne postaje lakše.“ Odlutala je.

„A onda?“, iznenada sam upitala. Sa mora je duvao nežni poventarac. Od njega su mi se naježile dlačice na rukama.

„A onda me je pitao da li sam iz Kornvala. Rekla sam da jesam. Rekao je da je to u redu. Ne smeta mu što ovde dolaze ljudi 'iz Engleske', sve dok nisu ono što on zove 'eticima'. 'Nisam rasista', rekao je – upotrebio je upravo te reči. 'Ja samo mislim da ovo nije mesto za njih. To je pitanje tradicije.' U tom trenutku poželega sam da sručim piće niz grlo i zaurlam. Još jedan prokleti paćenik. Možeš li da poveruješ?“

Uzdahnula sam. Detaljno smo proučile sve i-mejlove ovog čoveka, i činilo se da obećava. Samokritičan, šarmantan, zabavan. „Pa šta si uradila?“

Uzdahnula je. „Prvo sam se malo igrala svojom čašom vina, ne govoreći ništa, a potom sam pomislila nek ide do đavola, jednostavno ne mogu da sedim tu jer to znači da se slažem s njim. I tako smo se posvađali. Stvari su se zakuvale. Mislim da je već bio pomalo pijan. Rekao je da sam luda PC kučka koja izdaje svoju rodnu grudnu svakim svojim udisajem. Rekla sam ako mu se ne dopada što po gradu viđa crna lica, to onda znači da *jest* rasista. Mislim da sam rekla: 'Ti nisi samo rasista,

ti si rasističko *govno*.“ Nasmejala se. „Svi studenti su prestali da piju i počeli da pilje u nas. U jednom trenutku dobila sam aplauz.“

Legla sam na stomak i bradu smestila na šake.

„Bravo. Ali žao mi je što si morala da prolaziš kroz to. Dakle, ko je gori? Rasista ili onaj alkoholičar u aprilu?“

Zamislila se. „Rasista je bio neprijatniji, pa će zasad on poneti krunu, ali alkoholičar me je jurio niz ulicu sve dok nisam utrčala u neki bar i zaključala se u ženski toalet. Tako da je u pitanju mrtva trka.“ Pogledala me je. „Patrik je isto bio loš, jer sam ga poznavala odranije, i sviđao mi se, pa sam mislila da možemo imati neku budućnost.“ Skupila je oči. „Ali sve što je on želeo bilo je da priča o tebi. A sada moram sve vreme da ga viđam u školi, pa vrdam kako bih ga izbegla jer me je baš sramota. Pokušava da priča sa mnom, a ja mahnem izmišljenim ljudima na drugoj strani školskog dvorišta i odem od njega.“

Odagnala sam Patrika pokretom ruke. To je bilo glupo s njegove strane; velika greška.

„Ali“, nastavila je, „oni koji su tajno oženjeni najgori su od svih.“

Klimnula sam glavom. Znala sam sve o tome.

Nebo je bilo svetloplave boje. Bilo je nekoliko paperjastih oblaka. Vazduh je postajao topliji. Nagoveštavalo je da će to biti najlepší dan u godini.

Dodala sam joj ovsene kolačiće i pogledala je. Nije upoznala pravog muškarca jer je, po mom mišljenju, previše rano, ali nisam imala nameru da joj to kažem. Više od dve godine je sama, ali ona u svojoj glavi još živi sa Grejamom. Njegova odeća i dalje visi u njenom ormaru. Njegove fotografije su joj svuda po kući.

Mora da je to bio razlog, jer za njom se okreću kud god da ode. Njena kosa je crna bez naznake sedih vlasi. Njena koža je kremasta, crte njenog lica savršeno skladne. Sitna je, ali sa lepim oblinama, i tri godine mlađa od mene.

Osvrnula sam se ka Setu, u daljini, u pecaroškom prsluku i dugačkom šortsu. On i Eliza bili su najlepší brat i sestra. Set mi je i dalje izgledao kao da je iskočio iz nekog romana Tomasa Hardija. Bio je snažan i prelep i mogla sam da buljim u njega po ceo dan. Volela sam da ga gledam dok spava. Imao je svoje mane, mnogo mana, ali on me i danas tako snažno privlači kao i onog trenutka kada smo se upoznali.

Dok sam ga posmatrala, primetila sam da je odustao od kamenčića za žabice i prešao na bacanje masivnijeg kamenja u more. Mogla sam da zamislim njegovo koncentrisano lice. Odmakao se, uzeo mali zaleć i izveo svoj najbolji hitac bacanja kugle. Nadala sam se da u blizini nema kupača ili foka.

Set je želeo da se udam za njega. Očekivalo se da zgrabim priliku da ulovim nekog tako divnog. Pokušavao bi da priča o tome, ispitujući me, gledajući me uz šeretski osmeh, a potom bi skrenuo pogled praveći se da je stidljiv. Verovatno i dalje misli da je venčanje san svake devojke, pa sam se plašila da će me uskoro jednog dana zaprositi na veoma romantičan način i darovati mi prsten.

Dala sam sve od sebe da ga odbijem. Kad god bi priča skrenula ka venčanjima, bila bih prezriva koliko god mogu. „Pa, nismo toliko buržui da nam treba parče papira koje će nam reći šta osećamo jedno prema drugome, zar ne?“, rekla bih uz cerekanje. Ili: „Pomisli na efekte staklene bašte!“ (Argument koji sprečava svako propitivanje.)

Razdirala me je pomisao da bismo mogli da se venčamo, da imamo nekonvencionalno venčanje i zabavu na plaži sa svim našim prijateljima. Nisam mogla to da uradim. Učinila bih sve da sam mogla, ali nisam. Moguće je i to da moja ličnost ne bi izdržala birokratski proces. Bila bih razotkrivena kao prevarant. A postojao je i drugi razlog. Nikada neću moći da mu kažem zašto, ali uistinu nisam mogla da se udam za Seta.

Set je mislio da sam jednostavna osoba, slobodnog duha, opsednuta životnom sredinom. Neko ko se tek tako preselio u Kornval jer mu se svideo. Mislio je da sam imala par ozbiljnih veza u svojim dvadesetim i dug period samačkog života, koji je kulminirao kada sam ga upoznala. Znao je da postoje porodični problemi i da nikada ne pričam o njima, a on ih je pažljivo zaobilazio jer zna da ja tako želim.

„Da li je oduvek bio ovakav?“, upitala sam Elajzu pokazujući rukom Seta.

Klimnula je glavom i šakom zahvatila pesak puštajući ga da joj isklizne kroz prste.

„Pre trideset godina“, rekla je, „stao bi baš tamo i uradio upravo to što radi sad. Zapravo, to je pomalo zastrašujuće. Godine prolaze, a ništa se ne menja. Naravno, menja se, a čudno je što neke stvari ostanu iste. Naime, moj stariji brat misli da bi sve kamenje trebalo da bude u vodi. To je njegov način pospremanja.“

„To mu je jedini način“, rekla sam.

Članovi jedne porodice u blizini jedni drugima su dodavali sendviče uvijene u foliju, iako je bilo prerano za ručak. Tinejdžer te porodice gledao ih je kroz svoju kameru. Gledala sam ga kako skenira plažu kroz svoja sočiva i pitala se da li se igra novom igračkom. Čovek koji je bio sam, malo iza Elajze, sipao je braon mlečnu tečnost iz termos a i popio ju je zatvorenih očiju. Sunce mu je obasjalo lice.

„Dakle. Još ribe u moru?“, upitala sam. Frknula je.

„Aha. Mnogo je ribe u moru. Na moju žalost, to su sve rugobe sa izbuljenim očima. One koje žive na dnu mora sa šiljcima na bradama. Ne znam zašto se trudim. Svi što valjaju odsele se u London, a onda se vrate kada se ožene i dobiju bebu, i to samo ako mogu da se zaposle ovde, što većina ljudi ne može. A u svakom slučaju, vremešna udovica sa malom decom nije baš najprivlačnija prilika u gradu.“

„Jeste, Elajza. Zaboravljaš da si prelepa.“

„O, ućuti. Možda bi trebalo da se okušam u lezbijskim vezama. To bi mogao biti korak napred. Sve u svemu, idem da skvasim stopala u moru. Da vidim mogu li se usuditi da pustim devojčice da plivaju.“

Ustala je i otišla, ostavljajući otiske stopala u pesku dok je išla ka ivici vode. Ispunila sam pluća okrepljujuće svežim vazduhom, i nasmejala se. Nije bilo moguće da voda bude čak ni mlaka.

Pogledala sam unaokolo. Devojčice su otišle do dna litice. Imodžen je ćaskala sa malom devojčicom svetloplave kose. Pogledom sam po-tražila Klaru. Imodžen je pokazivala na liticu, pričajući iza svoje ruke, kikoćući se. Obe su se smejale. Primetila sam da je još nekoliko ljudi gledalo uz liticu. Pogledala sam gde zure, pitajući se u šta to gledaju.

Moja usta su pokušala da izgovore neku reč, ali iz njih nije izlazio zvuk.

Nisam imala pojma šta radim, ali nešto me je navelo da ustanem. Došla sam do dna litice, odgurnuvši iza sebe Imodžen i plavu devojčicu. Potom počela sam da se penjem. Znala sam da mogu to da uradim, a videla sam da niko drugi neće ni da pokuša. Elajza je sad bila daleko, na ivici vode. Set je bio sa njom. Dok neko od njih stigne dođe, biće prekasno. Penjanje je u početku bilo lako, budući da se litica blago uz-dizala od obale. Potom je postala strmija, a na kraju bila je vertikalna.

Stajala je na grebenu visoko iznad mene. Delovala je prilično smi-reno, i izgledala kao da ne pripada tom mestu, dopola na litici, u belo

pamučnoj haljini preko ružičastog kupaćeg kostima i platnenim cipelama. Dok sam posmatrala, posegnula je za novim osloncem i ponovo počela da se penje. Nisam mogla da joj vidim lice, ali mogla sam da ga zamislim: odlučno mrštenje, stisnute usne.

Vrh je bio visoko i nije bilo nikakve šanse da uspe. Kada bi i došla dotle, pala bi zgrabivši prvi busen trave, izudarala se o stenje odskačući o stenovite izbočine.

Približavala sam se mereći svoje napredovanje isključivo u odnosu na oslonce za ruke i noge. Želela sam da zastane, ali nisam je zvala, jer sam strahovala da je ne navedem da pogleda dole. Da je ne uznemirim, da ne popusti stisak.

Jedva sam imala daha za poslednji deo uspona.

Potom sam se stvorila pored nje.

Okrenula je glavu. Uopšte nije bila uznemirena što me vidi. Njena crna kosa bila je sklonjena sa lica i zalizana unazad od znoja, a njeni obrazi ružičasti od sunca i napora. Bila je posuta pegama, što do tada nisam primetila.

„Zdravo, Lusi“, rekla je. Nasmejala se.

„Zdravo, Klaro“, odgovorila sam. Trudila sam se da zvučim smireno. „Kud si pošla? Možeš li da staneš na ovaj greben dole za trenutak?“

Premišljala se oko toga. Sunce je sada bilo jako. Mogla sam to da osetim na vratu.

„U redu“, pristala je, pa je savila koleno i spuštala svoje levo stopalo dok nije osetila ravnu stenu. Gledala sam kako prebacuje svoju težinu naniže, spremna da je dohvatim i zgrabim ako padne. A ako bi se to desilo, obe bismo se strovalile sve do obale, a ja tu ništa ne bih mogla, nikakav manevar ne bih mogla da izvedem kako bismo održale ravnotežu.

Kada je došla do oslonca, odahnula sam. Bila je na grebenu koji je širi od dužine njenog stopala. Tu je za trenutak bila bezbedna onoliko koliko je mogla da bude. Međutim, ostala je činjenica da smo bile možda trideset metara iznad zemlje, i da je pred nama litica niz koju treba zajedno da se spustimo.

„Klaro?“, upitala sam. „Šta radiš ovde gore?“

„Idem do vrha“, rekla mi je odlučnog izraza lica. „Zato što je Imodžen rekla čik ako smeš, a kad te neko začikava, onda *moraš* to da uradiš.“

„Ne, ne moraš“, rekoх brzo. „Zaista ne moraš. Previše je opasno tamo gore. Izvanredno si se popela, a sada moramo da siđemo. Imodžen će biti u nevolji.“

Lice joj se ozarilo. „Zaista?“

Ispružila sam se i obuhvatila je oko struka. To je bilo rizično, ali sve dok se ne otima, može da uspe.

„Pokušaću da te nosim do dole. U redu?“

Piljila je u mene i ništa nije odgovorila.

Drhtala sam dok sam pokušavala da je podignem na rame. Bio je to manevar, odmah sam shvatila, koji neće uspeti. Počela sam da gubim ravnotežu, odjednom se zateturala unazad, osetila kako nas vuče neizbežna sila teže. Nagnula sam se napred, iznenada, u očajanju, i pridržavala se koliko sam jače mogla vrhovima prstiju. Smestila sam Klaru ispred sebe i pogledala dole, poželevši da je Set, ili bilo ko drugi, krenuo gore za mnom, da je iza nas, spreman da nas obe spase.

Plaža se zavrtela pred mojim očima. Dole je bila gomila majušnih ljudi okupljenih blizu dna litice, i zurila u nas. Niko se nije peo. Bile smo zaglavljene, hiljadu milja od svega.

Progutala sam knedlu. Bio mi je potreban novi plan. Nas dve same, na suncu, stojimo nasred litice. Pašćemo, pre ili kasnije.

„Drži se za mene“, rekla sam joj. Toga sam jedino mogla da se setim. „Pretvaraj se da si mladunče koale. Možeš li to?“

„Naravno.“ Pažljivo se okrenula i dohvatila me oko vrata.

Ovako se donekle činilo stabilnije. Krenula sam nadole drhtavom nogom i pronašla oslonac. Potom sam našla još jedan oslonac, i jedan za ruku. Svaki pravi korak, rekla sam sebi, jeste korak bliže peščanoj plaži pod mojim nogama, korak bliže bezbednosti.

Mogla sam osetiti da je Klara nemirna. Snažno me je vukla lepljivim i znojavim rukama za vrat. Bilo joj je vruće i nezgodno. Naše spuštanje bilo je nesigurno i činilo se da će trajati većito.

„Hoćemo li da otpevamo neku pesmu?“, upitala je u jednom trenutku. Stopalo mi se okliznulo pa sam morala da se nagnem uz stenu

kako bih održala ravnotežu. Vrisnula je i briznula u plač. „Zabolela su me leđa!“, besno je rekla.

„Izvini“, rekla sam kroz stisnute zube. Moje stopalo je krvarilo; mogla sam da osetim. „Slušaj, zašto nam *ti* ne bi otpevala neku pesmu?“, rekla sam.

„Sada više neću. Ovo je dosadno. Volela bih da sam otišla do vrha. Bilo je zabavno dok *ti* nisi došla.“

Nastavila je da cvili, šmrkće i gundā, a ja sam uživala u tome. Naš silazak se nastavio, a ja sam se isključila. Nije bilo ničega na svetu osim mene i Klare i razuđene litice. Njene pridike i gundanja pravila su mi društvo, a onda sam shvatila da smo stigle. Spustila sam Klaru na zemlju, blede pogledala gomilu oko nas i prepustila se Setovom zagrljaju. Sklupčala sam se. Sve što sam želela bilo je da legnem i plačem.

Pogledala sam gore i videla sočiva od kojih se odbijalo sunce, upearena u mene. Ništa nisam pomislila o tome, ama baš ništa.

DRUGO POGLAVLJE

Set se zavalio u stolicu, raširio noge i podigao čašu.

„Za spasioca dana“, rekao je osmehujući se. Lice mu je bilo pomalo zaraslo u bradu, na umetnički način, zbog čega je izgledao kao nepouzdani zavodnik, što on, otkrila sam, zapravo nije. „Za našu heroinu! Zar u starim bajkama nije bilo da poseduješ onoga kome spaseš život?“

„O, učuti“, rekla sam i nasmejala se gledajući u čašu votke. Bili smo na spratu našeg omiljenog bara „Bouthaus“ koji je preko estuarskog zaliva gledao na Flašing. Sunce je nisko na nebu stvaralo duge crne senke, a voda se talasala na povetarcu. Nekoliko čamaca se njihalo. Falmut je bio na desnoj strani, a malo naspramno selo prostiralo se oko luke. „Učuti“, ponovo sam rekla. „Ja ne *posedujem* Klaru. Možda bih zauvek mogla imati sa njom posebnu povezanost, ako želiš.“

Klimnuo je glavom. „Posebna povezanost zauvek. Da. To zvuči mnogo bolje, zar ne?“ Uzeo me je za ruku i stisnuo je. Uzvratila sam mu stisak, zahvalna.

Ponekad bih letimično pogledala Seta i ne bih mogla poverovati da je moj. To je bilo neizbežno i zato što sam priznala sebi da nije moj, iako to on nije znao. Niko nije mogao da me dodirne. To je bila moja tajna.

Kada sam ga pre tri godine srela prvi put, bili smo na žurki u Elajzinoj i Grejamovoj kući. Slabo sam poznavala Elajzu jer je bila član književnog skupa kome sam pokušala da se pridružim mesec dana ranije. Sastajali su se u baru. Grupa je bila puna zastrašujućih žena koje bi se

površno osvrnule na knjigu, a potom u sledeća dva sata raspravljale o svojoj deci do sitnih detalja. Jednom sam prisustvovala, i to se završilo tako što sam se kući vratila pijana od jeftinog vina i sa takvim osećanjem dosade od ulaska u novu dimenziju postojanja, onu gde su šare na tapetama i tkanini tepiha interesantne; i nisam mogla da nateram sebe da progovorim. Jedina osoba koja me je na neki način uvažavala na književnom skupu bila je sitna anđeoska žena sjajne kose, koja me je pozvala na zabavu dok sam odlazila i šapnula: „Neće biti mnogo ovih ljudi – ne brini.“

Na njenu zabavu otišla sam sama i nervozna, ali bez ikakve druge obaveze, i u toj porodici prihvaćena sam istog trenutka. Bila je sve ono što književna grupa nije bila: ljubazna i predusretljiva prema novim poznanicima, a muzika je bila glasna, pa iako je bilo dokaza u obliku jednostavnih crteža da u toj kući koja gleda na more žive deca, ona su, sudeći po Elajzi „otplovila to veče – za to služe baka i deka“.

Upoznala me je sa Grejamom koji je bio visok i vedrog izgleda, lepršave kose koja se uzdizala oko cele njegove glave. S vremena na vreme bi je potapkao.

„A ovo je moj brat“, rekla je radosno zgrabivši za ruku drugog muškarca u prolazu. Pogledala sam ga.

Zauvek sam odustala od muškaraca. Znala sam da je to ispravno, jer čim sam to uradila, život se vratio na svoje mesto, a sunce je sinulo u mojoj glavi. Bez muškaraca, i gotovo bez alkohola: to je bio jedini način.

Osetila sam kao da poznajem tog muškarca. Pogledala sam ga, a glas u mojoj glavi je rekao: „O, to si ti.“ Iako sam bila odustala od muškaraca, osetila sam da protiv ovoga ne mogu da se borim. Nasmejala sam se provokativno.

Bio je viši od mene, ali ne previše, sa ogromnim tamnim očima i licem koje kao da misli zanimljive i dobre misli čitavih trideset i pet godina. Sve mi se na njemu dopalo.

Sve osim te anoreksične plavuše koja ga je držala za ruku. Nosila je mnogo šminke, i veoma uske farmerke, i majicu sa dubokim dekolteom. Dakle, s jedne strane, više nisam bila zainteresovana za muškarce, a sa druge, on je bio zauzet. Osim toga, ako je ova žena njegov tip, onda ja to nisam. Potrudila sam se za zabavu, a to je značilo da sam obukla čiste farmerke i ispeglanu majicu dugih rukava, i da sam

isfenirala i pustila kosu. Videla sam kako me plavuša odmerava prezrivo pogledom.

Onda su moje oči srele njegove.

Okrenuo se ka meni.

„Zdravo“, rekao je toplim, radoznalim glasom. „Ko si ti? Ja sam Set.“

„Lusi“, rekla sam. Žena ga je povukla za ruku, ali on nije skrenuo pogled s mojih očiju nekoliko dugih sekundi, iako se bio uputio ka drugoj strani sobe. Dlanovi su mi utrnuti, srce snažno kucalo. Do kraja večeri bacala sam letimične poglede u njegovom pravcu.

Nazvao me je tri dana kasnije, tada bez devojke, upitavši me da li bih volela da se nađemo da popijemo piće. Bila je to jedna od najneverovatnijih stvari koje su mi se ikada dogodile; a delovalo je kao prvo lepo iznenađenje koje sam ikada imala. Brzo sam se predomislila u vezi sa zavetom na celibat, a kako je vreme prolazilo, promenila sam i druga pravila. Ne postoji razlog, rekla sam sebi, zbog koga Lusi Ridik ne treba da se skrasi sa nekim muškarcem. Sve dok je spremna da ostavi sve iza sebe kada se ukaže potreba.

„Da“, rekoh. „Posebna povezanost je u redu. Sve u svemu, ne želim više o tome da pričam. To je bila samo jedna od onih stvari. Znaš. Kada moraš nešto da uradiš, onda to i učiniš, zar ne?“

Postidela sam se zbog toga što sam spasla Klaru, i poželela sam da niko više ne priča o tome. Nije mi palo na pamet da stanem u dnu litice, da pitam da li je neko dobar penjač, da odaberem partnera, da razradim plan. Osetila sam da je to verovatno neka vrsta mog nesmotrenog egoizma koji me je naveo na juriš. To nije nešto što bi Lusi Ridik uradila.

„Prestani da se snebivaš“, rekao je. „Bila si sjajna. Mora da je bilo oko stotinu ljudi na toj plaži i niko od njih nije uradio ono što bi se očekivalo. Znaš, najbolje što je neko od nas ostalih mogao da smisli jeste da prostre čebe za piknik kako bi ublažio vaš pad.“ Pogledao je u svojju čašu i zavrteo je.

„O, prestani“, zahtevala sam. „Ti si bacao kamenje u more. To je bio važan posao i bio si miljama daleko. Ne možeš sebe prekorevati zbog činjenice da si sređivao plažu i bio okrenut na pogrešnu stranu.“

„Da je pala“, rekao je, „krivio bih sebe. U potpunosti.“